

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCYI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POŚWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kantory i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od 8-10 wiecz. Rękopisów nadesł. redakcja nie zwraca.

PRENUMERATA WYNOŚI: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnikiem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 50. Zmiana adresu kop. 20. Listów nierecenzowanych lub niedostatecznie opłaconych redakcja nie przyjmuje.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz pitowity jednosłpaltowy lub jego miejsce: Nadesłane k. 50, przed tekstem k. 40, za tekstem, 3 kol. i nekrologi po kop. 25, na 4 kol. po kop. 10. Drobne ogłoszenia po kop. 3 za wiersz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

Agentury: w Rakowie, Noworadomsku, Myszkwie, Zawierciu, Piórkowie, Łodzi i Warszawie. Cena pojedynczego egzemplarza kop. 2.

II-ga Aleja № 38.—Telefon № 497.
TEATR URANJA

PROGRAM: od wtorku 14 do piątku 17 Października 1913 r. (włącznie)

Nocturne Chopina

Wybitny pełen wzruszających scen melo-dramat w 3 częściach.
KRONIKA GAUMONT'A (ostatnie wypadki chwili)
BURZE ŻYCIA (znakomity dramat) komed. wyk. przez Amerykańskich artyst

NA SCENIE pod art. kier. Alisiewiczza
TEODOLINDA
Komedja w 1-ym akcie.
Anons: W tym tygodniu występy **p. OTTONE FRANCARDI**
Wzzech-swiatowy Artysta śpiewak muzyki tran sformista.

TEATR KINEMATOGRAF PARYSKI II ALEJA 19. TELEF. 343.

PROGRAM: od wtorku 14 do piątku 17 października 1913 roku (włącznie)
TYGODNIK GAUMONT'A z natury. | Weseli narzeczeni komedja.
PRZEKLEŃSTWO OJCA Dramat w 4-ch częściach.

NA SCENIE: Pod artystycznym kierunkiem Fr. Stróżewskiego
Na ogólne żądanie Sz. Publiczności
MAŁŻEŃSTWO PRZY LATARNIACH Operetka w 1 akcie.
Anons: W sobotę 18 października 1913 r. „Wesele Zosi” Obrazek ludowy w 1 ak. Franciszka G. Dominika z muzyką Adama Wrońskiego.
Anons: dnia 21 października r. b. Benefis St. Betcher odegrana będzie znakomita farsa „Bez Mężczyzn” w 3-ch aktach E. Engla i Horsta.

TEATR „ODEON” KRZEMIŃSKIEG Najstarszy w Królestw. Telefon 10 4-77.
II Aleja № 43.

PROGRAM: od soboty 11 do wtorku 14 Października 1913 roku (włącznie).

„PO OMACKU”

Wybitny dramat w 3 części. z ostatniej serii przygód detekt. Nicka Wint'ra.
Leon w miłosnej udręce (komedja) | **Polowanie na dziki w obecności Wiel**
Dziennik Pathé № 255 A Wypadek o- statniej chwili | **kiego księcia Mikołaja Mikołajewicza**
Nad program **Ingres J. E. Ks. Arcybiskupa Warszawskiego** jedne zdjęcie
NA SCENIE: Nowość Małżeństwo z reklamy Operetka w 1 akcie. Falla-

W gmachu Panoramy „OLYMPIA ARENA” III Aleja 75.
Dzisiaj i codziennie (Początek punktualnie o godz. 8 wiecz.) Dzisiaj i codziennie

Wielki międzynarodowy turniej WALKI FRANCUSKIEJ
przy udziale najwybitniejszych światowych zapasników pod kier. znanego w świecie sportowym p. JÓZEFA ARNOLDA z Warszawy.

Dzisiaj we Wtorek walczą:
Decydująca:
I. NIEZNANY-ROBOTNIK—LURICH
II. RISSBACHER—URSUS
III. SCHIELE—ZBYSKO II-gi
IV. LECONTE—DR. RAAMZE
VI. SCH WARTZ—OGATSKO.
Nowa debiuty A. SKOTNICKI kupieciska satyr.
„TRIO-BLUM” akrobaci panterowi
„VENUS” i wiele innych nowości.

Katastrofa kolejowa.
Noe.—Pociąg pospieszny pędzi całym pędem ku granicy.
Nagle: huk, łomot, trzask...
traged! Wykolejenie!
Rzecz powszednia w gospodarce kolejowej, do której jednak pasażerowie niemogą się przyzwyczaić.
Krzyki, jęki, wołania o ratunek rozlegają się do koła.
Na torze leży pasażer, który niefortunnie wyskoczył z wagonu i jęczy.
— Czy pan zabity?—pyta ktoś z urzędników.
— Nie, ale czy ona aby cała?
— Kto taki? Zona?
— Ach, nie!
— Matka? siostra?
— Nie, nie! Butelka koniaku Szustowa, którą wzięłam z sobą na drogę. 0816

SAMOCHODY
Sprzedaż Samochodów nowych i używanych różnych fabryk jak również wynajem na jezdę po mieście szosie i zagranicę. Garaż III Aleja 49, tel. 345.

Gabinety Lecznico-Dentystyczne
R. Filipowicza
II ga Aleja N-r. 24, telefon 482.
Przyjmuje:
D. FILIPOWICZ od 10-11 i od 3-6 p.p. asyst. Lek.-Dent. 9-11 i od 3-7 po połud.

Ignacy Sobczak i A. Kosiński w Częstochowie, Telefon 3-58.
SKŁAD PASZY
przy ul. Teatralnej Nr. 47, rog Nowej. Poleca: Owies, otręby, siano, koniczne, słome, **Sieczka** Kuchy na zamówienie. Kartofla s dostawą do domów.

A. DĘBICKI Geometra przysięgły
Teatralna 23 m. 14, parter Tel. 602.
Wykonuje wszelkie roboty miernicze.

Wyższa Szkoła Kroju
pod osobistym kierunkiem mistrzyni cechu warszawskiego i laureatki paryskiej akademii nagrodzonej złotym dużym medalem w akademii krawców.
H. GNIEWKOWSKIEJ
Ul. Dojazd Nr. 5, 1-sze piętro front.

Jedyny w Częstochowie
LEKARZ DENTYSTA chrześcijanin
STEFAN BARYLSKI
II Aleja 43 (Odeon) tel. 611.
Leczenie. Zęby sztuczne. Wyjmowanie bez bólu. Przyjmuje 9-11 i 3-8 p. p.

Kaucjonowane biuro
nauczycielskie Stanisławy Ligęzówny, Teatralna 28. Rekomenduje nauczycielki, freblanki, ochroniarki, bony. Biuro otwarte od 9 rano do 6 p. p.

1-2 WYKŁADY ROLINARNE ZA POMOCĄ SAMOCZKA.
Kompletny kurs do samodzielnej nauki. „Kuchnia mięsna i postać” około 1000 przepisów potraw, napojów, ciast kompotów, konfitur, deserów, pasztetów i t. p. 300 stronice ozdobnego druku. Cena z przesyłką za zaliczeniem pocztowym rb. 2 k. 60. RĄDY, jak prowadzić wzorowo gospodarstwo domowe, przepisy na oszczędne i pozytywne obiady, wraz z dodatkiem, jak należy krajać mięsa, upiększać stoły i ubierać stoliki, około 100 str. z ilustracjami. Cena rb. 1 k. 20. Oba wydawnictwa razem rb. 3 k. 35 (można nadsył. markami) Z zamówieniami należy zwracać się jedynie do J. A. PETERSA, Petersburg, Petersburskaia stor. Bolszoj prosp. 56.

POKOST C. Ch. Szmida w Rydze oraz wszelkiego rodzaju — **Farby i Gips**
Poleca: skład materiałów aptecznych i farb
Wacław ORŁA
w Częstochowie, III Aleja 46.

NARZĘDZIA ROLNICZE i nawozy sztuczne z pierwszorzędných źródeł po cenach konkurencyjnych dostarcza **Biuro Techniczne**
Na składzie sieczkarnie. Jan SKALMIERSKI II-ga Aleja Nr. 20, telef. 112.
Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski
WYKONYWA RZEŻBY POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE I KOŚCIELNE CENY NAJPRZYSTĘPNIEJSZE.
Częstochowa Aleja 3-cia dom własny. Egzystuje od roku 1887. Telefon 2-50.
KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI
Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych oraz wszelkich wyrobów z cementu.

DOM HANDLOWY Zdzisław RYLSKI

Częstochowa, II Aleja № 20. Telefon 93.

STEFAN GORKA.

SZTUKA ZDOBYCIA MAJĄTKU.

PRECZ Z NĘDZĄ!!

(Ciąg dalszy).

Minęły czasy marzeń i rozmyślań, jeżeli z tych marzeń nie powstają dzieła. Minęły czasy kwileń, tkliwości i rozczulen, a nadeszła doba zimnego rozumu, silnej woli i energii czynów. Energia jest cnotą najbardziej dzisiaj podziwiana. Gdyby obecny cywilizowany świat był pogąskim, to w czasach teraźniejszych wzroszonoby świątynie, poświęcone bogini Energii i oczczonoby to nowe bożyszcze.

Dawniejsi ludzie, gdy w troskach, smutku i rozpacz, szukali pociechy w rozmyśleniu lub rezygnacji. Ślabi i niezaradni oczekiwali cudu, który miał zale i płacze przemienić w radość i usunąć nieszczęścia bez ich współdziałania.

Dzisiejsi ludzie stawiają hardo swe czoło przeciwnościom losu. Wobec nieszczęścia, które się zbliża zło-wrogo i zamierza zniszczyć ich wysiłki, czy mienie, czy życie, zbierają swe siły i stają do walki.

Cała cywilizowana ludzkość obra-ca się dzisiaj jakoby w trybach obrzynie-mie, przedziwnie złożonej maszyny, w

troście i walce o byt, a wszystko, co nie należy do tego bytu, staje się jej obce, lub obojętne. Nim sto lat upły-nie, ludzkość pracowita, przedsiębiorcza i żądna dobrobytu wypelni ziemię Europy. Mocniejsi niezawodnie wydrą z rąk słabszych urodzajną rolę, wartościowe lasy i skarby podziemne wę-gla, soli nafty i metali. Jeżeli to powszechne współubieganie się o do-bra tego świata, zastanie nas bezrad-nych i słabszych niż drudzy, wówczas biada nam!

Musi się więc objawić cała ener-gja naszego plemienia. Musi się prze-budzić wreszcie olbrzym-naród, splu-nięty po mazursku w swe garście i u-chwyty niemi silnie to, co się jemu należy, to, co do jego istnienia, ży-cia i przyszłości potrzebne. Jeżeli te-go nie uczyni, wówczas go czeka za-głada.

Zagłada! Straszny wyraz, gdy się stosuje, do narodu, do kilkudziesięciu milionów istnień i do tysiącowieko-wej przeszłości. A jednak powiadają nam dzieje, iż takie zagłady całych kulturalnych narodów dokonywały się niestety. Na ich miejsce przyszły ple-miona inne, barbarzyńskie, lecz wo-jownicze, działające, pożądaniem prze-jęte i wytrącały ze zniewieściatych dłoni tamtych, władzę i posiadanie.

A więc precz z lenistwem, znie-wieściąłością, niedbalstwem! One są przekleństwem Polaków i one nam

grozą śmiercią. A zarazem precz z tym plodem lenistwa i niedbalstwa, któremu na imię jest: n e d z a.

Precz z nędzą! Bo nędza jest mat-ką niewoli i upodlenia: nędza to nik-czemność; nędza zmusza do żebrani-ny; nędza każe kraść tam, gdzie nie można wybrać. Nędza wieździe od kradzieży do rabunku, a przy rabun-ku do noża, do browninga, do morderstwa.

Więc kto jest dobrym Polakiem, kto kocha swą nieszczęśliwą Ojczyznę, tego pierwszym i świętym obowiąz-kiem musi być przedewszystkiem dą-żenie silne, stałe i nieugięte, by zmniejszyć nędzę własną i nędzę na-rodu swego.

Ktokolwiek mi zarzuci, że rozpo-cynam głosić uwielbienie dla mająt-ku, dla pieniędzy, które rodzą jakost-wo i chciwość, dla bogactw, których zbieranie potępiają moralisci, — temu odpowiadam:

Uczyn najpierw, aby naród twój nie był głodnym, obdartym, poniżan-y, wyzyskiwanym, przesładowanym i pogardzanym, a później, gdy tego choć w części dokonasz, będziesz go ostrzegał, by zbyt do bogactw nie dążył.

Leż nie na odwrotn!

Niechże teraz te zyciorysy, wy-znania, wskazówki i rady ludzi, któ-rzy wyszli z nędzy i niedostatku i

zdoyleli to, czego tak gorąco pragnęli, przemówią do czytelnika.

Niechaj po oddzieleniu na jego zainteresowanie i rozważę, uzbroją go w męstwo życia, wzmocnią wolę i za-ostczą energię.

Niech w nim rozpalą zapal i wtrwo-łość, niezbędna do powodzenia, a jeżeli on chwilowo upada, niech o-zywają jego gasnącą nadzieję, niechaj dodadzą otuchy i ukazą jasno cel dą-żeń i drogę tam wiodącą.

Niech usuną jego obawę i trwogę o życie, będącą tak częstą przeszkodą do wykonania tych wszystkich zamia-arów, które wymagają rychlickich postanowień, nieugiętych działań i sta-nowczych wykonan.

A wówczas siły jego pomnożą się dziesięciokrotnie.

II.

JAMES D. CLAYTON

miliarder australijski

James D. Clayton urodził się w r. 1842 w Sydney w Australii. Jego oj-ciec był mnijkiem okrętowym a matka praczką. Jako syn biednych ro-dziców, gdy ojciec był na okręcie zda-ła od kraju a matka zajęta w pra-lniach, wiódł w młodości życie uliczn-ika na ulicach Sydney.

Pewnego dnia John Davis, przemy-słowiec tamtejszy, widząc chłopca walejącego się bez zająca, kazał mu zanieść swoją walizkę do hotelu. (d. c. n.)

Przedwczesna neurastenia u panów.

Pośród współczesnych zabiegów, które lekarz w praktyce swej w wypadkach przedwczesnego osłabienia nerwów chętnie zaleca tonicum dla nerwów

MURACITHIN-ALEXANDRA

zajmuje miejsce pierwsze.

Największe powagi niemieckich i innych uniwersytetów, kierownicy wielkich szpitali i tysiące lekarzy wolnopraktykujących stosuje preparat ten stałe przy wszystkich chorobach nerwów.

Choroby te są obecnie głównym przedmiotem badań lekarskich, w szczególności zaś przedwczesne osłabienie nerwów lub neurastenia u panów, będąca wogóle niezbępnym nie do lekczowania. Przedwczesna niemoc męska, będąca skutkiem nadmiernych wysiłków, przecapowania, neuimiarkowania i t. d. pociąga za sobą niedomagania całego organizmu. Dlatego też drobne dolegliwości, jak brak apetytu, osłabienie pamięci, drżenia, opresya, stany, podniecenia i t. d. są nader często zjawiskami, towarzyszącymi stałe przedwczesnemu osłabieniu nerwów. W tych wypadkach niki nie powinien zanied-bywać kuracji MURACITHINEM ALEXANDRA, który jest wybitnym środkiem pomocniczym. Polecamy przeczytanie odedw leka-rzy, które zebrane w broszurę przesyłamy zainteresowanym gratis i franco.

MURACITHIN-ALEXANDRA

dosłać można we wszystkich aptekach.

dosłać można we wszystkich aptekach.

Kantor Preparatów chemicznych St. Peters' urg, Małaja Koniuszennaja № 10.

0774

Chrześcijański Magazyn i Pracownia "Czapki i Kapeluszy p. t.," Czapnik Polski" K. Chawłowski, II Aleja 30. Poleca: Szan. Klijehteli na sezon bieżący wielki wybór czapek kapeluszy męskich i dzieciennych. Materiał wyborowy. Ceny przystępne. 129

FOSFATYNA FALIERA

znakomity pokarm, najbardziej polecany przez lekarzy dla dzieci od 7-10 miesięcy, zwłaszcza w czasie odstawi-ania od pierśi i w okresie rósni-czenia. Ułatwia żółtkowanie i zapewnia prawidłowy rozwój kości. Bardzo po-żądany dla starców i rekonwales-centów.

Przedat we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

PARYZ
rue de la Tacherie

NAUCZYCIEL

ANTONI BRZEZIŃSKI

przeprowadził się na ul. Szkolną № 5-A, m. 7. Lekcje. Korepetycje. Przygotowanie do egzaminów i na różne świadectwa. Solidna pomoc wszechstronna.

BETON

Firma w Częstochowie ul. Żelazna № 7 Telefonu 578. Poleca: się z robotami i wyrobami betonowymi i żelazo-betonowymi jako to chodniki burty chodnikowe kręgi studzienne, rury kanalizacyjne i t. p. Po cenach przystępnych.

PIEKARNIA

Marcelego Chmielewskiego

Egz. od lat dziesięciu w Alei II przeniesioną została do lo-ka-lu własnego przy ul. Teatrulnej 46 rog Zielonej Tel. 854

Wyłączna sprzedaż mego pieczywa w sklepach: Mleczarnia „Skrzydłów“ ul. Teatralna 1, — ul. Do-jazd 13, — ul. Krakowska 35, — Siedm Kamienio 21.

Hurtowa i detaliczna sprzedaż w sklepie przy piekarni róż-nych gatunków pieczywa i cukierniczych wyrobów. Polecając się nadal Szanownej Publiczności pozostaje

0722 z poważaniem **Marceli Chmielewski.**

40 DNI 40

Bezpłatnie!!

Kto się nie nauczy w przeciągu 40 dni płynnie mówić, czytać i pisać po niemiecku, francuzku i łacinie, według naszych samouczków najnowszej metody (wszystkie jame—reklama) temu wracamy pieniądze. Cena sa-mouczka jednego języka z pras. sa pobr. poost. 1 rb, 10 k., 2-eh 1 rb, 90 k., 3-eh 2 rb, 80 k., 4-eh 3 rb, 65 k. Obstatulki wypełnia jedyny skład na całą Rosję: St. Petersburg. Peterb. Storonu, Bojsjoj per.56. J. K. PETERS.

40 DNI 40

Pracownia Armatur

M. Ciurzyńskiego

ul. Warszawska № 113, Telefon № 277, w CZĘSTOCHOWIE.

Wyrabia Krany—Wentyle—Ślu-zy i pływalki do rozerwoarków i t. d. i takowy towar gotowy posiada na składzie. 0614-5

Do sprzedania.

majątek Krasocin w powiecie Włoszczow-skim 39 morgów, oddalony o 4 wiorsty od st. Ludynia, ziemia ogrodowa i przypisek. Łąki dwukonne zdadne na gospodarstwo prze myslowe; dwa sklepy, młyn, staw zaryb. rzeka, zabudowania, duży dom mieszkalny z parkiem ogrodowym. Położenie malownicze. Wiadomość Lucjan Sojkowski—Krasocin po-czta Włoszczowa. 1363—2

Zaraz do wynajęcia

5 pokoi z kuchnią z przed-pokojem także jest do sprzedania stół. Wiado-mość w Adm. „Gośca“ 0184-0

Przyjmę

2 panielki na stancje Centralna № 5, Oswia-na. 1976—7

Do sprzedania

dwa Wolanty i dwie bry-oki u Lakiernika Fr. Dukalskiego w Nowo-radomsk ulica Powiatowa. 0794-5

Sprzedam

sklep spożywczy. Wia-domość u p. Brodzickie-go II Aleja piekarnia. 1865—2

Mój zakład

Stolarski został prze-niesiony w II-ga Ale-je № 33. Posiadam go-towe meble Stanislaw Doraczyski 1532-0

MEBLE

kreśdny, szafy stoły, krzesła, łózka, toalety, lustra bielizar-ki, biurka, eta-terki stoliki fau-tazyjne. Poleca: **GLIŃSKI** I-a Aleja 12.

W Nowo Ra-domsku

na ul. Przedborskiej sprze-daje się plac, ogród i dom już stary o 16 mieszka-niach bardzo tanio z po-wodu starości. Wiado-mość Częstochowa Wie-luński Rynek Nr. 50. Ka-wiarnia A. Koper. 1366-3

ZAKŁAD

Instrumentów-Muzycznych S. MALKO

w Częstochowie ulica Dojazd № 11 wprost st. D.Z. W.W.

Skład papieru

i materiałów piśmien-nych J. KOLBE Kra-kowska 24 księżki kas-dowe i buchalteryjne poleca po cenach znio-żonych. 1378-5

Dom z placem

60 szeroki 75 długo sprzed-am Zawodzie Maryjals, Kowalski. 1348-3

Obiady

prywatne wydaje na mie-jsco i do domów Ul. Teatralna Nr. 22. 1364—2

Bony

s językiem niemieckim lub francuzkiem i posiada-ciel mistrzowskich z kausję potrzebuje zaraz Kantor stuży w Częstochowie Teatralna № 45. 1845—3

Oprawa

obrazów taniu w Księgarni M. LIPIKIRJ w Czę-stochowie II Aleja 23. 0783-0

Pokój

umeblowany z całodziennym utrzymaniem ul. Teatralna 23 m. f b.m. 1383-1